

Gwendolyn Rutten, Open VLD-voorzitster

‘We leven in een bijna communistisch land’

De voorzitster van Open VLD wil eind dit jaar ook burgemeester van Aarschot worden. Ze leidt ons door ‘haar’ stadje in het Hageland, naar een zaak die perfect past bij haar filosofie: Harte Troef, een restaurant dat werkt met mensen met een beperking. **GWENDOLYN RUTTEN** «Door de begeleiding die ze krijgen, kunnen ze hun beperking omzetten in een troef. Prachtig, toch? Iedereen heeft een talent, we moeten het alleen helpen ontwikkelen.»

HUMO U wilt ook het talent van langdurig werklozen ontwikkelen door ze gemeenschapsdienst te laten doen, in ruil voor hun uitkering. Critici noemen dat pestgedrag. **RUTTEN** «Wie langer dan twee jaar zonder werk zit, belandt vaak in een isolement. Wij willen die mensen daaruit halen door hen twee halve dagen per week bij de samenleving te betrekken. We doen dat al voor mensen die een leefloon ontvangen. Ze krijgen van het OCMW een individueel contract, waarin staat wat er van hen wordt verwacht: Nederlands leren, een opleiding volgen, schuldbemiddeling aanvragen... Als ze die afspraken niet nakomen, kunnen ze finaal hun uitkering verliezen. Dat is de stok achter de deur. Waarom zouden we dat niet mogen doen voor langdurig werklozen? De oppositie maakt daar een sociaal hor-

Gwendolyn Rutten (42) is in de wolken. Dat hoort zo voor een liberale partijvoorzitter die recent een lijstje duur bevochten lastenverlagingen mocht presenteren. ‘Het is ons lot om voorop te lopen met de wind van voren, en achteraf gelijk te krijgen.’ Een gesprek over belastingen (‘Je zou de helft van de fiscus kunnen afschaffen’), de N-VA-ministers (‘Ze willen een onafhankelijk Vlaanderen, maar lopen achter de Belgische vlag’) en vervuilende houtkachels (‘Ach, we maken al duizenden jaren vuur’). **RAF LIEKENS / FOTO'S CARMEN DE VOS**

rorverhaal van, terwijl je veel mensen een plezier doet door hen weer actiever te betrekken. Volgens links ben je alleen sociaal als je ze een uitkering geeft en ze verder aan hun lot overlaat. Ga in Wallonië maar eens kijken hoe verwoestend dat is.»

HUMO Vreest u niet voor het cliché van de stratenveger die wordt ontslagen en daarna datzelfde werk gratis moet doen om zijn uitkering te behouden?

RUTTEN «Nee, want hij kan kiezen uit een hele waaier aan activiteiten: boodschappen doen voor ouderen, het gras afrijden voor hulpbehoevenden... Maar belangrijker: iemand die zijn job verliest, mogen we geen twee jaar zonder werk laten zitten. We creëren jobs, er is werk, ook voor laaggeschoolden.»

HUMO De les uit het buitenland is dat gemeenschapsdienst weinig mensen weer naar een echte job leidt.

RUTTEN «Het hoofddoel is mensen uit hun isolement halen. Hen activeren had al vóór die twee jaar moeten gebeuren. Ons activeringsbeleid faalt. Als je iedereen die werkloos wordt, goed begeleidt en herschoolt, zijn er geen langdurig werklozen. Dat moet beter. Ik werd uitgelachen toen ik zei dat mensen beter zouden solliciteren met behulp van een filmpje. Maar het gebeurt nu, en het werkt. Een papier met een vreemde naam of een oudere leeftijd erop kun je als werkgever onderaan in de stapel schuiven. Maar in een sollicitatiefilmpje zie je meteen dat de kandidaat perfect Nederlands spreekt en bruist van het enthousiasme. Zo kun

je vooroordelen overstijgen. Soms maken kleine veranderingen een wereld van verschil.»

HUMO U wilt ook meer huisvrouwen aan de slag krijgen door hun fiscale voordeel te schrappen. Bent u geschrokken van de furieuze reacties op dat voorstel?

RUTTEN «Heel erg, zelfs. Mijn eigen mama is huisvrouw. Ze was eerst kinesiste, maar ze is met haar praktijk gestopt om voor haar drie kinderen te zorgen. Ik kijk helemaal niet neer op huisvrouwen. Iedereen heeft het recht om die keuze te maken.»

HUMO Maar u wilt dat wel afstraffen door hun fiscale voordeel af te pakken, wat goed zou zijn voor een besparing van 1 miljard euro.

RUTTEN «Wij pakken van niemand iets af. Wie er vandaag gebruik van maakt, mag gerust zijn. Het voorstel past in onze belastinghervorming, waarin iedereen erop vooruitgaat. Als het aan mij ligt, doen we geen taxshifts meer, alleen nog *tax cuts*. Vandaag heeft ons belastingstelsel progressieve tarieven: 0, 25, 30, 45 en 50 procent. Door de belastingvrije som op te trekken, het bedrag waarop je 0 procent belasting betaalt, willen we ervoor zorgen dat mensen in de eerste plaats voor zichzelf mogen werken. Daarboven behouden we één tarief van 30 procent. De sterkste schouders dragen nog altijd de zwaarste lasten. Maar het systeem

is eenvoudiger, eerlijker en transparanter. We houden nog twee grote aftrekposten over, voor pensioensparen en samenlevingsvormen, zoals een relatie en kinderen hebben. Daarin past de hervorming van het huwelijksquotiënt.»

HUMO Klopt het dat CD&V-voorzitter Wouter Beke in 2014 woedend de onderhandelingstafel verliet toen u dat voorstel voor het eerst op tafel legde?

RUTTEN «We hebben een zware clash gehad, maar die ging over veel meer dan dat, onder meer over onze verschillende visies op fiscaliteit.»

HUMO De filosofie achter uw voorstel is toch ook dat partners allebei gaan werken?

RUTTEN «Wij willen iedereen daar de kans toe geven. Als je ervoor kiest om het niet te doen en thuis te blijven voor de kinderen, is dat je vrije keuze. De vraag is of wij dat als samenleving moeten promoten, want we kunnen onze sociale zekerheid alleen betaalbaar houden als voldoende mensen bijdragen. Bij kwetsbare groepen is het ook vaak nadelig voor de kinderen dat de moeder geen job heeft, de taal niet spreekt en niet betrokken is. Ik sprak deze week met enkele Marokkaanse moeders, die twee keer per week samenkwamen om Nederlands te praten met elkaar. Ze hadden een inburgeringscursus en lessen Nederlands gevolgd, maar dat volstond voor hen niet om het rapport van hun kinderen te kunnen begrijpen.»

HUMO De ratrace leidt wel tot steeds meer burn-outs, depressies en echtscheidingen. Daarom kiezen steeds meer hoogopgeleide ouders ervoor om een tijdje thuis te blijven voor de kinderen, in plaats van hen drie maanden na de geboorte al in een crèche te dumpen. Jeugdtherapeuten zeggen dat niet elk kind verdraagt dat beide ouders fulltime gaan werken. Ons

- ▶ **tweeverdienersmodel zou mee aan de basis liggen van de explosie aan mentale problemen bij jongeren.**

RUTTEN «Dat laatste gaat me te ver. Maar als een kind meer zorg nodig heeft, laten we ouders toe om die te geven. Het tijdskrediet is uitgebreid en de regering werkt aan een loopbaanrekening, waardoor je op bepaalde momenten in je carrière gas kunt terugnemen en later weer meer kunt werken. Dat vind ik beter dan mensen fiscaal te stimuleren om definitief uit het systeem te stappen. Sommige vrouwen die hun hele leven zijn thuisgebleven voor hun gezin, belanden na een echtscheiding in armoede. Dat zijn drama's. Ze hebben geen eigendom, amper pensioenrechten, en van hun kleine uitkering moeten ze de huur en de kosten voor hun kinderen betalen. En wij hebben die vrouwen jarenlang 'gesponsord' om hen in die afhankelijkke situatie te houden.»

HUMO Mieke Vogels noemde u in Het Laatste Nieuws de nieuwe Margaret Thatcher. 'Iedereen aan het werk! Maakt niet uit in welke omstandigheden of met welk contract. Leve de flexi-jobs! En wie niet genoeg heeft, moet maar bijklussen, zelfs na zijn pensioen. Thuisblijven als vrouw? Mag niet. Mevrouw Rutten komt u emanciperen.'

RUTTEN (*lacht*) «Ik heb Mieke altijd een toffe *madam* gevonden, maar ze moet dringend nog eens onder de mensen komen. Ik krijg overal enthousiaste reacties over de flexi-jobs en het onbelast bijverdienen voor gepensioneerden. Van mij móét niemand dat doen, maar vroeger mócht het niet. Als gepensioneerden werkten, werd hun pensioen afgepakt. Daarna mocht het een beetje. Deed je het te veel, dan kreeg je een boete. Een boete, omdat je werkte!»

HUMO De babyboomgeneratie is rijk. Ze hebben hun huis

afbetaald en ze zitten op een berg spaargeld. Waarom zouden zij onbelast moeten kunnen bijverdienen, als ze ook nog een pensioen krijgen?

RUTTEN «Als je je deel voor de samenleving hebt gedaan en je wilt daarna nog iets extra doen, vind ik dat je dat deel voor jezelf mag houden. Dat zou niet alleen voor flexi-jobs moeten gelden, maar voor elke job die een gepensioneerde doet. Hun pensioenen zijn laag, maar als ze gaan werken, vallen ze meteen in een hogere belastingschijf, waardoor ze aan hun extra inspanningen bijna niets overhouden. Zo ontmoedig je werken in plaats van het te steunen.

»De oppositie en de vakbonden riepen dat de flexi-jobs de sociale zekerheid geld zouden kosten. Maar het brengt geld óp, want werkgevers betalen nog altijd een forfait van 25 procent. Vroeger hadden we niets. Toen werkten gepensioneerden in het zwart of helemaal niet. Nu versterken ze onze economie, en het extra geld dat ze verdienen, vloeit grotendeels terug naar de samenleving. Daarmee verwennen ze de kleinkinderen, gaan ze op reis, op restaurant...»

HUMO Vlak na de zomer clashte u hard met John Crombez in 'De zevende dag'. De SP.A-voorzitter zei dat de regering het pensioen van werkloze 50-plussers zou verlagen, en u ontkende dat in alle talen. Klopt het dat u niet wist dat de regering dat had beslist?

RUTTEN (*lacht*) «Klinkklare onzin!»

HUMO Dat zei u ook tegen John Crombez.

RUTTEN «Maar dat is ook zo! Ik zat aan de onderhandelings-tafel, John Crombez niet.»

HUMO De week vóór die uitzending had ik Vincent Van Quickenborne geïnterviewd, de pensioenspecialist van uw partij. Hij zei ook dat de regering die maatregel zou doorvoeren.

'Vroeger werkten gepensioneerden in het zwart of helemaal niet. Nu versterken ze onze economie, en het extra geld dat ze verdienen, vloeit grotendeels terug naar de samenleving.'

RUTTEN «Het heeft op tafel gelegen, maar het is eraf gehaald.»

HUMO Was dat voor of na 'De zevende dag'?

RUTTEN «In juli, en in het Zomerakkoord werd het niet opgenomen. Waarom? Omdat ik het paard niet voor de wagen wil spannen. Ik snap Vincent: je mag 50-plussers niet naar hun pensioen duwen door hen in de werkloosheid te laten zitten, want die mensen zijn niet oud. Maar ze moeten eerst een faire kans krijgen op een nieuwe job. In de krant stond het verhaal van Paul, een vijftiger die 868 sollicitatiebrieven had geschreven, zonder succes. Zulke mensen ga ik niet straffen. Dat doe je pas aan het einde van de rit, als ze échte kansen krijgen en toch blijven weigeren. Dan kun je zeggen: 'Sorry, maar zonder te werken blijf je geen pensioenrechten opbouwen.'

»Blijkbaar stak het bij Crombez dat de liberalen beter weten wat er leeft bij de mensen. Wij zijn niet asociaal. Als

ik een maatregel neem, wil ik mensen recht in de ogen kunnen kijken.»

FISCAAL SHOPPEN

HUMO U had het daarnet over de vlaktaks van 30 procent. Economen noemen dat een groot cadeau voor de rijken, die jaarlijks 15 miljard euro kost.

RUTTEN «Het is simpel: ofwel verschuif je belastingen, en dan betaalt de ene meer en de andere minder. Ofwel verlaag je de belastingen voor iedereen, en dan kost het geld. Wij kiezen voor het laatste.»

HUMO Hoe wilt u dan nog scholen bouwen, wegen aanleggen en de sociale zekerheid betalen?

RUTTEN «Door als overheid efficiënter te werken. De ons omringende landen bieden hun bevolking dezelfde service als wij, maar dat kost hun 3 à 4 procent minder. Dat is 17 miljard euro.»

HUMO Hoeft dat te verbazen in een land met zes regeringen,

zes parlementen en een oerwoud aan intercommunales waarin zoveel mogelijk politici meeschnabbelen?

RUTTEN «Ik begrijp niet waarom wij niet even efficiënt kunnen zijn als Nederland. Maar wees gerust: onderwijs en zorg vinden wij kerntaken, daar moet nog veel meer geld naartoe gaan. Maar veel andere dingen moeten we drastisch anders doen. Of niet meer.»

Integendeel! Zo kan ik tien voorbeelden geven van oude structuren die slecht werken en te veel kosten.

»Het is een boutade, maar je zou de helft van de fiscus kunnen afschaffen. Ons belastingstelsel is vreselijk ingewikkeld. Mensen huren allerlei specialisten in om hun belastingbrief zo goed mogelijk in te vullen en de staat zet een leger ambtenaren in om

RUTTEN «Dat vond de vorige Franse president **François Hollande** ook. Hij presenteerde de rijken een tarief van 70 procent. Het gevolg was dat er niets werd betaald. Het zal wel fantastisch geklonken hebben op socialistische congressen, maar het werkte niet. Geef mij dan maar lage tarieven die wél betaald worden.»

HUMO Krijg je geen race naar de bodem, als alle landen zo redeneren?

RUTTEN «Nee, want een fair tarief willen mensen gerust betalen. Dan doen ze geen moeite meer om het te ontduiken, want dat kost ook geld. Vergelijk het met een verkeersboete die je niet wilt betalen. Als die laag ligt, heb je ook geen zin om ze aan te vechten en voor het gerecht te verschijnen. Maar nu liggen onze tarieven zo hoog dat de rijksten dure specialisten betalen, die hun geld met een druk op de knop aan de andere kant van de wereld parkeren.»

HUMO U legt zich daar wel makkelijk bij neer. Moet de politiek die fiscale constructies niet onmogelijk maken?

RUTTEN «Maar dat doen we ook! Internationaal wordt het net dichtgetrokken. De liberale Eurocommissaris **Margrethe Vestager** pakt voor het eerst het fiscale shoppen van multinationals aan en doet Apple en consorten miljarden euro terugbetalen.»

HUMO Vestager heeft België gevraagd om 1 miljard euro onterechte staatssteun aan multinationals terug te vorderen. De regering weigerde dat. En op Europees niveau staat minister van Financiën **Johan Van Overtveldt (N-VA) op de rem bij het sluiten van fiscale achterpoortjes, desnoods als enige van de 28 lidstaten.**

RUTTEN «Ik pleit ervoor om die achterpoortjes te sluiten...»

HUMO ...maar u zit in de regering en Van Overtveldt doet het tegenovergestelde.

RUTTEN «Wij kloppen daar op de tafel. We heffen een kaaimantaks, waardoor we de Belgische fortuinen in belastingparadijzen aanpakken, en we hebben een taks ingevoerd op effectenrekeningen van meer dan 500.000 euro. Allemaal zaken die de socialisten niet hebben gerealiseerd.»

HUMO U weet toch dat experts daar niet zo enthousiast over zijn, omdat die taksen makkelijk te ontwijken zijn en de toplaag niet treffen?

RUTTEN «Ik ben daar ook niet zo heel enthousiast over. Maar vergeet niet, we zitten aan de wereldtop als het gaat over herverdelen en belasten van vermogen. De laatste jaren is de roerende voorheffing van 15 naar 30 procent gegaan, we betalen een onroerende voorheffing op onze eigendom, registratierechten op de aankoop van een huis...»

HUMO Aan onroerende voorheffingen en registratierechten betaalt vooral de middenklasse zich blauw. Maar als miljardair **Marc Coucke zijn bedrijf verkoopt, betaalt hij daar geen cent meerwaardebelasting op.**

RUTTEN «Mensen die een succesvolle onderneming hebben opgebouwd, hebben al massa's belastingen betaald. Die gaan we aan het eind van de rit niet nóg eens laten betalen. Zo jaag je iedereen buiten. We kunnen niet allemaal voor de staat werken, er zijn ook jobs nodig in de privésector.

»Ons probleem is niet te weinig belastingen, maar te veel. Wij leven in een bijna communistisch land, met een overheidsbeslag van meer dan 50 procent en burgers die de helft moeten afgeven van wat ze verdienen. Men doet nog altijd alsof de staat alles beter weet. Integendeel, de oplossingen zullen moeten komen van mensen en bedrijven die niet wachten op de overheid, omdat die te traag en te oubollig is. Die moeten we zuurstof geven. ▶

« Miljardairs betalen geen erfbelasting. Hun kapitaal zit veilig weggeborgen in constructies. Het is telkens de middenklasse die de sigaar is »

HUMO Openbaar vervoer, bijvoorbeeld?

RUTTEN «Als we de files willen oplossen, is er meer en beter collectief vervoer nodig. Wat ik niet meer wil, is één nationaal spoorbedrijf dat alles *top-down* beslist en met veel te veel personeel treinen laat rijden. De grote kosten zitten niet in de dienstverlening, maar in de aansturing van de NMBS zelf. Waarom zouden we het monopolie nog toevertrouwen aan zulke logge staatsbedrijven? In Nederland bakenen ze een spoorroute af en gooien ze de strijd open: welk bedrijf wil ervoor zorgen dat mensen van buiten de stad in een kwartier tijd in het centrum staan? Laat de voorstellen dan maar komen.»

HUMO Zal collectief vervoer dan niet duurder worden?

RUTTEN «Ooit hadden we een staatsbedrijf dat met vliegtuigen rondvlog. Dat kostte ook fortuinen. Kunnen we nu minder makkelijk het vliegtuig nemen in Brussel? Neen. Is vliegen duurder geworden?

te controleren of ze dat goed hebben gedaan. Als we dat opnieuw moesten uitvinden, zouden we het toch helemaal anders doen? Veel simpeler, zodat controleurs overbodig worden, en met lagere tarieven. Want nu betalen alleen nog de mensen die geen belastingen kunnen ontduiken.»

HUMO De rijken betalen nu 50 procent, met de vlaktaks wordt dat 30 procent. Is dat fair?

RUTTEN «U denkt toch niet dat 'de rijken' personenbelasting betalen? Het gaat vooral om loontrekkenden, die al vanaf een brutoloon van ongeveer 3.700 euro in de hoogste schijf van 50 procent vallen. Wie echt veel verdient, richt een vennootschap op. Zo blijft alleen de middenklasse over. Die wordt steeds kleiner en alles komt op hun schouders terecht. Ik word daar kwaad van.»

HUMO Professor **Frank Vandenbroucke zei over de vlaktaks in Humo dat eenvoud en rechtvaardigheid niet samengaan.**

► Daarom hebben we met deze regering de loonkosten, de vennootschapsbelasting en de personenbelasting verlaagd. Bij de personenbelasting hebben we de schijf van 30 procent geschrapt en de schijven van 40 en 45 procent gecorrigeerd, waardoor mensen minder betalen. De regering-**Michel** is de weg naar de vlaktaks dus al ingeslagen. *(Op dreef)* In de Vlaamse regering hebben we de registratierechten, de schenkingsrechten en de erfbelasting verlaagd. En **Bart Tommelein** heeft de energieheffing geschrapt. De nieuwe generatie liberalen is optimistisch en doet wat ze belooft.» **HUMO U noemt de erfbelasting graag een belasting op verdriet, terwijl economen zeggen dat het de meest rechtvaardige en herverdelende belasting is. Heel wat Europese miljardairs hebben hun fortuin geërfd, een erfbelasting laat een deel daarvan naar de staat vloeien.**

RUTTEN «Opnieuw: miljardairs betalen geen erfbelasting. Hun kapitaal zit veilig weggeborgen in constructies. Het is telkens de middenklasse die de sigaar is. Die mensen betalen hun hele leven belastingen op alles: sparen, werken, een huis kopen, verbouwen, grond die ze bezitten, ... En als ze de pech hebben dat hun partner sterft, komt de fiscus nóg eens langs, om hen te doen betalen om hun spaarcenten te kunnen houden. Dat is absurd. In de volgende regering willen we dat systeem verder hervormen. Elke erfenis wordt volledig vrijgesteld van belastingen, tot aan een bepaald bedrag. Ligt het vermoeden dat je erft hoger, dan betaal je daarboven nog één tarief.

»We hebben er ook voor gezorgd dat mensen vrijer zijn om te kiezen aan wie ze hun erfenis nalaten. Vroeger besliste de staat dat je vermogen automatisch naar de kinderen uit het huwelijk ging. Slechts over een klein deel mocht je zelf be-

slissen, maar als je dat aan iemand anders gaf, was het tarief zo hoog dat je wel twee keer nadacht. Ook dat is communistisch. Dankzij ons mag je nu zelf beslissen over de helft van je vermogen, en als het alleen aan mij had gelegen, was het alles geweest. Waarom zou je een erfenis meer moeten belasten als de erfenis naar een goede vriend gaat, of naar Artsen Zonder Grenzen? Geven aan je kinderen is zo natuurlijk dat de staat dat niet hoeft te stimuleren. Maar sommige mensen hebben hun kinderen in geen dertig jaar gezien. Die geven liever hun mantelzorger iets, of hun nichtje dat geen geld heeft om haar studie te betalen.»

PROPERE LUCHT
HUMO Een Duitse rechtbank heeft beslist dat steden dieselwagens mogen bannen. Moeten Belgische steden dat ook doen?

RUTTEN «Er zijn al lage-emissiezones in verschillende steden, maar een totaalverbod gaat te ver. Je moet mensen de tijd geven om zich aan te passen. Maar de ommekeer is bezig: diesel is voor het eerst duurder dan benzine. België was hét dieselland, nu ontmoedigen we het.»

HUMO Intussen worden onze kinderen ziek van de slechte lucht, zijn we wereldkampioen in longkankers en hebben we twaalfduizend vroegtijdige overlijdens per jaar: dertien keer meer dan het aantal

verkeersslachtoffers. Hoe is het mogelijk dat het milieu geen topprioriteit is voor de politiek? Of gaat de economie voor op al de rest?

RUTTEN «Neen. De inspanningen voor hernieuwbare energie zijn nog nooit zo groot geweest. Bart Tommelein slaagt er, zonder doemscenario's of geheven vingertjes, in om Vlaanderen enthousiast te maken voor zonnepanelen. Dat is de juiste aanpak. Registers van houtkachels aanleggen (zoals Vlaams minister van Leefmilieu **Joke Schauvliege** wil doen, red.) of mensen verbieden om die aan te steken is dat niet. Dat staat voor regelgeverij en een extra leger controleurs. En dan schrikken we ervan dat de staat te duur is.»

HUMO Twee uur stoken staat wel gelijk aan 300 kilometer met een vrachtwagen rijden.

RUTTEN «Op dagen dat de luchtkwaliteit slecht is, mag je mensen vragen om op te letten. Maar wij maken al duizenden jaren vuur. Kom niet zeggen dat dat de enige oorzaak is van de grote vervuiling, hè. We moeten eerst oplossingen vinden voor ons vervuilende vervoer, voor we mensen verbieden om hun haard te gebruiken. De uitdagingen liggen bij de vliegtuigen, de auto's en het vrachtverkeer.»

HUMO Waar blijft dan het rekeningrijden, de taks op kerosine of de afbouw van de subsidiëring van salariswagens?

RUTTEN «Toch niet méér taksen? Wij moeten inzetten op innovatie en technologische vernieuwing. Dat werkt duizend keer beter dan een taks. We zullen massaal moeten overschakelen op hybride wagens. Daarnaast moeten we fietsen promoten en collectief vervoer organiseren. En met *cash for cars* bieden we mensen de keuze tussen hun bedrijfswagen of een onbelaste loonopslag. Dat zal voor minder auto's zorgen. Maar wij gaan niet tegen de mensen zeggen dat ze géén auto meer mogen hebben, want dan maak je het sociale weefsel kapot. Hoe raken voetbalploegen in het weekend dan nog op verplaatsing? En hoe kan een oma die op 10 kilometer van het centrum woont en slecht te been is, nog naar de markt? Voor verre verplaatsingen heb je een auto nodig en voor veel jobs ook. Stop met mensen daar een schuldgevoel over te geven.»

HUMO Maar de ondernemers klagen toch over de economische kosten van de files?

RUTTEN «Het fileprobleem is vooral te wijten aan te weinig investeringen in infrastructuur: wegen, fietspaden, collectief vervoer, verkeersdoorstroming. In Nederland is dat tien keer beter dan bij ons.»

HUMO Intussen is het energievraagstuk nog altijd niet opgelost. De regering wil de laatste kerncentrales sluiten in 2025, maar de N-VA ligt dwars, omdat energie te duur zou worden na de kernuitstap.

RUTTEN «Hoe langer we de kerncentrales openhouden, hoe hoger de factuur, zo simpel is het. Ofwel kies je principieel voor kernenergie en bouw je nieuwe kerncentrales, maar daar is geen draagvlak voor. Ofwel schakel je zo snel mogelijk om naar duurzame energie.»

HUMO U zei eerder dat de N-VA het regeerakkoord in de vuilnisbak gooit door de kernuitstap te blokkeren.

«**Als ze hun communautaire agenda vergeten, kun je prima met de N-VA besturen. Ze hebben zelfs hun programma aan de kant geschoven om België mee te regeren**»

Maar de wil van Bart De Wever is meestal wet in deze regering. Zal hij deze keer plooiën?

RUTTEN «Als het over ego's gaat, is de inzet totaal fout. Daarvoor gaan we de energietoekomst van het land toch niet op het spel zetten? De wet op de kernuitstap is gestemd in het parlement. Als de N-VA de sluiting wil tegenhouden, zal ze een parlementaire meerderheid moeten vinden om die wet te veranderen. Dat lukt hen nooit. Maar intussen verliezen we tijd om voluit aan het alternatief te werken. Voor de momenten waarop er weinig groene energie wordt opgewekt, hebben we bijkomende gascentrales nodig. Die kun je gemakkelijk aan- en uitzetten, kerncentrales niet.»

HUMO Denkt u dat de bocht van de N-VA te wijten is aan electorale spelletjes?

RUTTEN «Vraag het aan hen. Maar als Antwerpenaar zou ik er niet gerust in zijn dat er een stokoude kerncentrale op een boogscheut van mijn stad ligt. De Duitsers en de Nederlanders willen ze ook zo snel mogelijk dicht.»

VOOR DE SPIEGEL

HUMO Bent u nog graag partijvoorzitter?

RUTTEN (*stralend*) «Het is de mooiste job van de Wetstraat!»

HUMO U moet wel harde beslissingen nemen. Zo kreeg uw vriendschap met Annemie Turtelboom een flinke knauw, toen u haar ertoe bewoog om af te treden als Vlaams minister. Door de Turteltaks was ze schadelijk geworden voor de partij.

RUTTEN «Daar zijn we al lang overheen. Het is even moeilijk geweest, maar we zijn altijd blijven sms'en, en we zijn zelfs samen op restaurant geweest.»

HUMO Worstelt u met zulke beslissingen?

RUTTEN «Menselijk gezien is dat heel zwaar, maar de ziel

‘Als Antwerpenaar zou ik er niet gerust in zijn dat er een stokoude kerncentrale op een boogscheut van mijn stad ligt.’

van de partij moet altijd voor gaan. Het is niet omdat het persoonlijk goed klikt met iemand, dat je slechte politieke beslissingen moet nemen. Bart Tommelein bewijst elke dag dat we daar de juiste keuze hebben gemaakt, wat niet wegneemt dat Annemie heel bekwaam is.»

HUMO Bart Tommelein schrapte de subsidiëring van 4 miljard euro voor twee biomassa-centrales, waardoor de Turteltaks ook kon verdwijnen. Had Annemie Turtelboom dat zelf niet kunnen doen?

RUTTEN «Daar ga ik niet op in. Alleen dit: we hebben haar ontslag met veel wederzijds respect afgehandeld. Ik wil 's avonds thuis in de spiegel kunnen kijken.»

HUMO In de peilingen kampeert Open VLD al jaren tussen 12 en 15 procent. Met welke score bent u tevreden bij de komende gemeenteraadsverkiezingen?

RUTTEN «Als we vooruitgaan.» **HUMO Communicatiespecialist Noël Slangen zegt dat Open VLD met u geen remonte meer zal maken: 'Als het in de eerste drie jaar onder een voorzitter niet gebeurt, lukt het daarna ook niet meer.'**

RUTTEN «Waar heeft hij dat gezegd? Het is altijd makkelijk roepen aan de zijlijn, maar volgens mij heeft Guy Verhofstadt er veel langer over gedaan. Met het palmares dat we straks kunnen voorleggen, heb ik er vertrouwen in. Wij krijgen altijd te horen dat onze oplossingen onmogelijk zijn. Toen ik bij de regeringsonderhandelingen voorstelde om de personenbelasting met 100 euro per maand te verlagen, was het antwoord: 'Dat zal niet gaan.' De energieheffing verlagen? 'Dat zal niet gaan.' Flexi-jobs? 'Onmogelijk.' We zijn dat intussen allemaal aan het doen, maar het is blijkbaar ons lot om altijd eerst de wind van voren te krijgen.»

HUMO In Gent hoopt u met Mathias De Clercq de burge-meester te leveren. Bij voorkeur in een coalitie zonder socialisten?

RUTTEN «Daar is hij vrij in. Ik weet alleen dat niemand die stad beter kent dan hij.»

HUMO In Antwerpen dreigt Philippe De Backer, na Annemie Turtelboom, verpletterd te worden door de andere kopstukken.

RUTTEN «We mogen geen wonderen verwachten, maar hij is goed bezig, met een jonge ploeg. Philippe is de enige van wie ik met de hand op het hart kan zeggen dat hij het niet voor zichzelf doet, maar voor Antwerpen. Anders had hij wel bedankt voor de eer, daarvoor is de uitdaging te groot.»

HUMO In Brussel zei Guy Vanhengel dat hij niet met de N-VA wil besturen. U riep hem tot de orde. Slim, want volgens de peilingen wordt Open VLD incontournable in Brussel.

RUTTEN «Het is onverstandig om bij voorbaat partijen uit te sluiten. Wij kijken naar onszelf, niet naar anderen. Guy zegt terecht dat we van de N-VA nog geen werkbare oplossing voor Brussel hebben gehoord. Maar als ze hun communautaire agenda vergeten, kun je prima met hen besturen. Ze hebben zelfs hun programma aan de kant geschoven om België mee te besturen. Wie had dat gedacht? Hun ministers willen een onafhankelijk Vlaanderen, maar ze vinden het niet meer erg om achter een Belgische vlag te lopen. Stel je voor dat wij als liberalen zouden zeggen: 'Ons programma is niet belangrijk, zolang we maar kunnen meedoen.' Het kot zou te klein zijn.» **HUMO Gaat u na 2019 door met de regering-Michel, eventueel met CDH erbij?**

RUTTEN «Als de kiezer dat steunt, graag. Laat de andere twee Vlaamse partners maar kibbelen, wij kunnen in deze regering ons programma verwezenlijken.» **■**